

Тим, хто не боїться брати
на себе відповідальність...

**Шановні підприємці!
Сердечно вітаю вас
із професійним святом —
Днем підприємця!**

Мої поздоровлення вам, людям ініціативним, тим, хто, долаючи труднощі, розвиває власну справу і тим самим робить свій внесок у розвиток національної економіки. Тим, хто не боїться брати на себе відповідальність і систематично приймає професійні рішення, на свій власний ризик створює і примножує добробут свій, а з ним — і добробут держави.

Важко переоцінити роль підприємництва у здійсненні економічних реформ у сучасній Україні. Адже ваша діяльність створює надійне підґрунтя для майбутнього добробуту держави. Саме розвиток малого та середнього бізнесу передбачає нові робочі місця, сплачені податки, розширення асортименту товарів і послуг, створює конкурентне середовище, а в кінцевому результаті працює на інтереси кожного споживача.

Держава усвідомлює потреби представників бізнесу, але, на жаль, дотепер залишається в неоплатному боргу перед вами. Зокрема, досі не розв'язані питання створення прозорої і зрозумілої системи оподаткування, кредитування підприємництва, багато інших проблем. При цьому хочу наголосити: лише у взаємному розумінні й постійному діалозі можна досягти позитивних результатів. Тож ми, парламентарії, чекаємо від вас конструктивних ініціатив та пропозицій.

► СТОР. 2

Завтра — День підприємця Герої нашого часу

Фото Петра МЕЛЬНИКА

Підприємець від медицини, заслужений лікар України, головний торакальний хірург Кіровоградської області, генеральний директор ПФФ «Ацинус» Григорій Урсол починав свій бізнес, не маючи таких гучних регалій. У далекому 1994-му він був одним із багатьох так званих медиків-«човників» з валізами та «кравчучками», наповненими ліками. Тоді тисячі людей, які через природні та ділові якості не могли просто сидіти й чогось чекати, почали підприємницьку діяльність.

Того ж 1994-го група кіровоградських медиків на чолі з Григорієм Урсом вирішила організувати приватну виробничу фірму «Ацинус». Вони орендували на території обласної лікарні кілька ліжок, мали певні зв'язки з фармацевтичними заводами і бажання лікувати. До речі, як стверджують знавці, дефіцит на ліки тоді був тому, що не було надійної ланки між виробниками і споживачами. Нею стали підприємливі медики. Пізніше в «Ацинусі» з'явився ще й власний аптечний кіоск. Потім — аптека. Але довго уживатися в одному домі державній і комерційній медичним структурам не вдалося. Точніше — не дали.

► СТОР. 5

На знімку: голова спілки підприємців Кіровоградської області, а за сумісництвом, хоч це й найголовніше, — батько п'ятих дітей Григорій Урсол приймає вітання від сина Луки.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Шахтарська праця стала престижною

Ранкове засідання 5 вересня

Учора ранкове засідання розпочалося з уже звичної наради лідерів фракцій для визначення питань порядку денного. Потім Голова Верховної Ради Арсеній Яценюк запропонував народним обранцям хвилиною мовчання вшанувати пам'ять народного депутата України третього скликання Аліни Ведмідь. Після цього парламентарії повернулися до роботи.

Передусім було оголошено депутатський запит. Зокрема, ухвалено направити колективний запит на ім'я Президента держави Віктора Ющенка стосовно звільнення глави секретаріату Президента Віктора Балоги.

Більшістю голосів народні обранці ухвалили рішення про перенесену на вчора годину запитань до уряду.

► СТОР. 2

Вітчизняний фондовий ринок обвалився?

Учора о 12.45 на годину були припинені торги на Фондовій біржі ПФТС, повідомляє УНІАН. Торги були припинені, оскільки зафіксовано ситуацію «цінової нестабільності». Відповідно до затвердженого біржовою радою ПФТС критерію, «ціновою нестабільністю» вважається зниження цін угод або цін котирувань порівняно з цінами угод або цінами котирувань на час закриття попередньої торгової сесії більш як за 75% паперів, що входять до складу «індексного кошика» Індексу ПФТС. Падіння вартості цінних паперів, що входять в індексний кошик ПФТС, у першій половині сьогоднішнього дня перевищило 7%.

В Українському домі — «Великий антикварний салон»

Це перша виставка в галузі українського антикварного бізнесу. Антикваріат — від ложок, ваз та столів і до шедеврів Пабло Пікассо, Амадео Модільяні, Альберто Джакометті, Костянтина Бранкузі, Олександра Архипенка — до кінця наступного тижня перебрався у виставочні зали з колекцій відомих у країні людей. У 400-сторінковому каталозі ціни експонованих робіт не зазначені. Втім, як вдалося довідатися «Голосу України», вартість деяких представлених тут робіт перевищує сотні тисяч доларів.

► СТОР. 6

ПОДІЇ

Саміт в Евіані ще не почався, а скандал і погані новини вже є!

У вівторок у французькому місті Евіані відбудеться саміт Україна—ЄС. До цієї події і Брюссель, і Київ готувалися довго. І наміри в кожній стороні були свої. Експерти з Банкової навіть намагалися переконати європейських колег у необхідності розділити новий посилений договір з ЄС (текст якого нині активно обговорюють дипломати) на дві частини — політичну та економічну — й підписати в Евіані першу частину. До того ж у політичній частині Київ хотів, щоб Україна був наданий статус асоційованого члена. Європейці не погодилися ділити документ, але пообіцяли надати статус асоційованого члена. Щоправда, останні події в Україні стали причиною того, що надання європейської перспективи в новій посиленій угоді Україна—ЄС заблоковано, повідомляє «Інтерфакс-Україна», посилаючись на свої джерела у Брюсселі.

► СТОР. 3

Севастополь сподівається на допомогу російського консульства

Виконавча влада Севастополя не проводить обліку осіб, які мають подвійне — українське і російське — громадянство. Про це заявив перший заступник голови Севастопольської міськдержадміністрації Володимир Казарін, повідомляє УНІАН.

На його думку, це технічно неможливо, «немає ні матеріалів, ні методики, які б дали змогу це здійснити». Водночас представник керівництва виконавчої влади міста повідомив, що відповідні українські органи звернулися в генеральне консульство РФ із проханням «передати інформацію про громадян України, котрі оформили російське громадянство». Ми розраховуємо на те, що російська сторона у цьому питанні співробітничатиме з українською», — додав він.

НАСТУПНОГО ТИЖНЯ

□ Народні депутати України працюватимуть у своїх профільних комітетах.

□ У Донецьку в рамках реалізації держпрограми «Хокей України» відкриється спортивна споруда зі штучним льодом.

□ Прес-конференція на тему «Коронація слова» відкриє український книжковий сезон.

КОРОТКО

□ Переговори між Польщею та США про статус американських військових, які обслуговуватимуть елементи ПРО в Польщі, розпочнуться 16 вересня.

□ Протягом двох тижнів у Львові планують завершити інженерно-геологічні дослідження на ділянці під стадіон до «Євро-2012».

□ В'їзд на територію НСК «Олімпійський» (Київ) буде заборонено з 11 вересня.

За повідомленнями Укрінформу.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА

ВІТАННЯ

Тим, хто
не боїться
брати на себе
відповідальність...

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Сьогодні нагальними для влади залишаються питання удосконалення регуляторної та дозвільної політики, механізмів антимонопольного регулювання, налагодження системи потужного контролю і посилення відповідальності за забезпечення прав та інтересів підприємців, подальше упорядкування сфери ліцензування і державної реєстрації, зменшення податкового навантаження.

У свою чергу Верховна Рада України ставить за мету виконати нагальне завдання — створити для належного розвитку бізнесу сучасне і якісне нормативне підґрунтя.

Бажаю вам витримки, оптимізму і невичерпної наснаги в праці. Нехай кожна започаткована справа буде вдалою і успішною.

Міцного вам здоров'я, сімейного затишку та світлого майбутнього вам і вашим родинам!

Голова Верховної Ради України
Арсеній ЯЦЕНЮК.

Привітання
до Дня підприємця

Шановні підприємці
України!

Від імені Комітету Верховної Ради України з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва прийміть найщиріші вітання з професійним святом — Днем підприємця!

Підприємницька діяльність є одним з вагомих важелів економіки держави, спрямованим на забезпечення динамічного зростання добробуту людини, і створює можливість підвищення соціальних стандартів для всіх українців.

Підприємництво в Україні впродовж останніх років відіграє дедалі більш важливу роль у створенні нових робочих місць та розв'язанні проблем зайнятості населення, розвитку конкуренції та підйому економіки країни. За рахунок збільшення стійкого проширення власників, постійного розвитку малого та середнього бізнесу в Україні поступово зміцнюються позиції середнього класу.

Завдання успішного розвитку бізнесу має бути пріоритетною справою органів влади на усіх рівнях. Верховною Радою України за останні роки створено необхідну законодавчу базу, яка забезпечує умови плідного розвитку підприємницької діяльності в країні. Українській парламент і надалі спрямовуватиме свої зусилля на вдосконалення чинного законодавства та подальший розвиток правової бази підприємництва, забезпечення його підтримки й захисту.

Вітаючи зі святом, бажаю всім підприємцям натхнення та невичерпної енергії і оптимізму для здійснення всіх життєвих планів. Нехай розпочаті вами справи будуть вдалими і успішними. Щастя, здоров'я, миру і злагоди Вашим родинам!

Голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва
Наталія КОРОЛЕВСЬКА.

Шахтарська праця стала престижною

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 5 вересня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Під час обговорення лідер фракції БЮТ Іван Кириленко наголосив, що спілкування парламентаріїв із представниками Кабміну має бути тематичним. Мовляв, тільки у цьому разі можна розраховувати на глибокі і змістовні відповіді. Його підтримав представник КПУ Петро Цибенко, нагадуючи, що він давно застерігав: година запитань до уряду перетворюється на своєрідний КВН. Не побачив нічого поганого у пропозиції зробити спілкування з представниками Кабміну тематичними і регіонал Ярослав Сухий, апелюючи до того, що Україна — молода демократія, яка вчиться на власних помилках. А представниця Блоку Литвина Катерина Ващук пошкодувала, що не може запитати урядовців, зокрема, чому селяни не можуть вигідно продати цьогорічний шедрий урожай хліба. Підсумовуючи, Голова Верховної Ради Арсеній Яценюк звернув увагу на те, що раніше жодних проблем у парламентаріїв із годиною запитань до уряду не виникало. І закликав не робити з Верховної Ради «безплатний додаток до «Урядового кур'єру» та «Вісника Президента».

Також народні обранці голосуванням перенесли заслуховування міністрів закордонних справ та оборони. Критичним з цього приводу був виступ лідера блоку свого імені Володимира Литвина. Так, він здивувався, що таке нагальне питання перенесено начебто через візит до нашої країни іноземного високопосадовця. На думку політика, парламент не може працювати «за викиком». Натомість представник БЮТ Микола Томенко наголосив, що якби довелося зас-

лухати обох міністрів, то засідання Верховної Ради знову перетворилося б на гостру геополітичну суперечку. У контексті того, що на парламентаріїв чекає низка законопроектів, які потребують нагального розгляду, парламентарії називали такі суперечки недоречними.

Після того, як два резонансні питання було знято з розгляду, депутати заслухали проект постанови про зміну персонального складу у Раді Національного банку України. Парламентарії ухвалили кандидатуру народного депутата, секретаря комітету з питань фінансів та банківської діяльності Юрія Полунєєва.

Далі в порядку денному було внесено на розгляд зміни до бюджету, спрямовані на посилення фінансування агропромислового комплексу. Проте документ, на розгляді якого наполягали Блок Литвина та Комуністична партія, не пройшов належного попереднього розгляду у профільних комітетах — з питань бюджету та агропромислової політики. Зокрема, йшлося, що комітети мають роз-

Відповідно до частини першої статті 97 Закону України «Про вибори народних депутатів України», постанови Центральної виборчої комісії від 4 вересня 2008 року №50 «Про визнання обраним народним депутатом України Сінченка В. М.» Центральною виборчою комісією офіційно оприлюднює відомості про обраного народного депутата України у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі 30 вересня 2007 року.

СІНЧЕНКО Віктор Миколайович, 1949 року народження, освіта вища, помічник-консультант народного депутата України, проживає в селі Бурти Кагарлицького району Київської області, член Народної Партії, включений до виборчого списку «Блоку Литвина» під № 23.

Валентин Матвєєв, Адам Мартинюк.

глядати законопроекти протягом місяця, а зазначені зміни зареєстровані лише 1 вересня. Тож пропозицію розглянути питання в обхід комітету було відхилено. Після цього, на прохання КПУ та Блоку

Литвина, в роботі засідання оголосили перерву.

Потім Володимир Литвин виступив від імені двох фракцій. Він повідомив, що ситуація на селі очевидна й без комітетських висновків. Зібрано високий урожай, але селяни не можуть отримати належні за нього гроші, бо зернотрейдери, представники яких сидять у сесійній залі, начебто хочуть закупити зерно за безцінь, сказав політик.

Далі парламентарії ухвалили дві поправки до ухваленого раніше закону про підвищення престижу шахтарської праці. Потім народні депутати згідно з Регламентом взяли за «різке».

Закриваючи ранкове засідання, Перший заступник Голови Верховної Ради Олександр Лавринович повідомив, що наступного тижня парламентарії працюють у комітетах та фракціях, а пленарні засідання розпочнуться 16 вересня.

Надія СМІЯН.

Метрополітен розвиватиметься...

Вечірнє засідання 4 вересня

На початку вечірнього засідання народні депутати подали про найталановитіших молодих учених та ухвалили постанову про призначення для них у 2008 році 20 іменних стипендій Верховної Ради в розмірі 2 тисячі гривень щомісяця.

Після цього Верховна Рада перейшла до розгляду проекту постанови про забезпечення виконання Державної програми будівництва та розвитку метрополітенів на 2006—2010 роки. Після обміну думками народні депутати ухвалили постанову про забезпечення виконання Державної програми в містах Києві, Донецьку, Дніпропетровську і Харкові. Так само оперативно парламентарії ухвалили Закон «Про забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків», який стосується близько 1,3 мільйона мешканців гуртожитків та дає їм можливість приватизувати займану житлову площу.

Наступним у порядку денному стояв проект закону про внесення змін до Закону «Про прокуратуру» — стосовно порядку звільнення Генпрокурора. Як зазначив доповідач, народний депутат Андрій Портнов (БЮТ), Конституція встановлює, що Генпрокурор призначається на посаду та звільняється з посади за згодою

Верховної Ради указом Президента. Однак чинний Закон «Про прокуратуру», ухвалений ще до внесення змін до Конституції, передбачає, що Генпрокурора одноосібно звільняє Президент, що, на думку А. Портнова, ставить його в залежність від глави держави. Він запропонував посилити незалежність Генпрокурора та привести Закон «Про прокуратуру» у відповідність із Конституцією. Більшість народних депутатів погодилися з цією пропозицією та 373 голосами ухвалили зміни до Закону «Про прокуратуру», які передбачають, що Генпрокурор призначається на посаду та звільняється з посади Президентом за згодою Верховної Ради.

Так само результативним було голосування за проект закону про внесення змін до деяких законів України стосовно виконуючих обов'язки голів місцевих держадміністрацій. Доповідач, народний депутат А. Портнов, повідомив, що законопроект передбачає внесення змін до законів про Кабінет Міністрів, про місцеві державні адміністрації та про місцеве самоврядування в Україні. Зокрема, передбачається вилучити положення, відповідно до якого Президент має право відхиляти запропоновану урядом кандидатуру на посаду голови місцевої держадміністрації, та поло-

ження, за яким голови місцевих держадміністрацій призначаються на строк повноважень Президента. Водночас законопроект пропонується встановити, що Президент має прийняти рішення про призначення на посаду або звільнення з посади голови місцевої держадміністрації у 15-денний термін із дня отримання подання Кабміну, а в разі відхилення Президентом запропонованої урядом кандидатури Кабмін призначає виконуючого обов'язки голови місцевої державної адміністрації. З такою постановкою питання погодилися 350 народних депутатів та ухвалили цей закон в цілому.

Насамкінець так само одностайно («за» — 0 голосів) народні депутати не підтримали законопроект Президента про внесення змін до Закону «Про Вищу раду юстиції». Народні депутати не погодилися із пропозиціями глави держави, які передбачали, щоб члени Вищої ради юстиції працювали на постійній основі і були державними службовцями, а також щоб було зменшено строк повноважень члена Вищої ради юстиції до чотирьох років та строк перебування на посаді голови Вищої ради юстиції — до двох років.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Оніщук закликає повернутися до правового поля

Міністр юстиції Микола Оніщук стверджує: останні рішення Верховної Ради України призводять до руйнації правового поля країни. «Ухвалені парламентом закони, — каже пан Оніщук, — які стосуються діяльності Кабінету Міністрів, СБУ тощо, містять ознаки неконституційності». Прокоментував Микола Оніщук і розмови, що точаться навколо можливої відставки міністрів з уряду. І майже заспокоїв: нунсієвські міністри можуть не хвилюватися. Адже якщо в 10-денний строк після виходу депутатської фракції «НУ—НС» коаліція не буде відновлена, Прем'єр-міністр втратить можливість вносити подання про призначення чи звільнення міністрів з уряду. В офіційній заяві, зокрема, йдеться, що за змістом частини 5 статті 65 і статті 66 тимчасового Регламенту Верховна Рада може прийняти рішення про звільнення чи призначення на посади членів Кабінету Міністрів України лише в разі, якщо подання вноситься Прем'єр-міністром. За відсутності коаліції реалізація цього права прем'єром неможлива.

Олімпійці отримали нагороди Верховної Ради

Вчора у Верховній Раді вітали спортсменів, які на XXIX Олімпійських іграх у Пекіні здобули найбільшу за роки незалежності України кількість нагород. Їм вручили Почесні Грамоти Верховної Ради просто в сесійній залі під час перерви у засіданні. Причому спортсмени зайняли місця народних депутатів від «НУ—НС», яких учора в залі майже не було.

— У цьому приміщенні буває мало приємних моментів, — зазначив під час вручення Голова Верховної Ради Арсеній Яценюк. — Але сьогодні — виняток, коли запрошено дійсно цвіт української спортивної еліти, людей, які зробили набагато більше десятка міністрів закордонних справ.

На думку глави парламенту, визначна роль олімпійців полягає в тому, що вони довели світові: Україна — справжня європейська держава. Арсеній Яценюк наголосив, що навіть при мізерному фінансуванні українські спортсмени змогли посісти на Олімпіаді 11-те місце. Якби коштів було достатньо, то Україна змогла б обійти в спорті і Китай, і США, припустив глава парламенту. А до колег Арсеній Яценюк звернувся з закликом якомога швидше ухвалити закон про фізичну культуру і спорт.

Надія СМІЯН.

На знімку: Голова Верховної Ради України Арсеній Яценюк і золота призерка Олімпійських ігор-2008 у складі української жіночої команди з фехтування на шаблях Ольга Харлан.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Заява фракції «Блок Юлії Тимошенко» у Верховній Раді України

Днями за особистим дорученням Президента майже остаточно зруйновано демократичну коаліцію у Верховній Раді. Вже втретє за час свого правління Ющенко зраджує своїх соратників та знищує демократичну більшість: вперше у 2005 році — коли без будь-яких об'єктивних підстав відправив у відставку уряд Юлії Тимошенко; вдруге — у 2006 році, коли за спинами своїх політичних партнерів вів переговори про створення парламентської більшості з Партією регіонів, але цьому завадив лише несподіваний демарш СПУ Мороза; і зараз, коли розвал демократичної коаліції став логічним наслідком руйнівних процесів, запущених Ющенком та його секретаріатом майже з перших хвилин її створення.

Щоб довести демократичну коаліцію до стану розпаду, Президент не гребував ніякими засобами. Всі добре пам'ятають і критику Президентом виплат по знецінених заощадженнях Ощадбанку (хоча це було чи не головною передвиборною обіцянкою кандидата в Президенти Ющенка), і шалений тиск на Тимошенко під час газової кризи взимку, коли вона прибрала газових посередників з «РосУкрЕнерго», і блокування боротьби з корупцією у Фонді держмайна та призначення нового керівника, і, як наслідок, зрив процесу приватизації — в результаті держава отримала від приватизації в січні-серпні лише 3,9 відсотка річного плану, а запланований урядом Тимошенко процес повернення вкладів Ощадбанку — під загрозою зриву через ненадходження коштів від приватизації.

Президент також систематично призупиняв постанови Кабінету та накладав вето на закони, якими уряд боровся з інфляцією, і навіть забороняв головам держобладміністрації спілкуватися з главою уряду. Загалом Ющенко призупинив сотні важливих розпоряджень уряду.

Апогеєм потужної антиурядової кампанії Ющенка стали голослівні звинувачення на адресу Тимошенко у «державній зраді». Пропагандистські звинувачення трансформувалися у реальні оперативні-розшукові заходи, координовані креатурою Балоги заступником шефа СБУ Тиберієм Дурдинцем. «Наша Україна» не ухвалила, до речі, жодної заяви на захист своїх партнерів по коаліції і мовчки спостерігала за тим, як Ющенко та його секретаріат знущалися з Тимошенко.

Як можна реагувати, коли Ющенко називає зрадою національних інтересів захист Чорноморського шельфу від офшорної компанії «Венко», за якою стоять фінансово-олігархічні інтереси? Стосовно «Одеса—Броди», тут також можна звинувачувати прем'єра лише в тому, що вона не віддала стратегічний нафтопровід у довгострокове безплатне користування іншому олігархові. Те саме стосується інших обвинувачень. Відколи спроби поставити на місце знахабнілих олігархів почали трактуватися як державна зрада — чи не відтоді, коли Ющенко записав усіх найбагатших людей України до благодійних фондів, на чолі яких поставив своїх друзину Катерину та дочку Віталіну?

Радники Ющенка та Балоги не приховують, що стратегію президентської кампанії 2010 року будуватимуть на

повторі сценарію 2004 року — геополітичного вибору України між Сходом та Заходом, що для цього їм потрібне істотне загострення відносин з Росією, в боротьбі з якою Ющенко і має проявити себе як національний лідер. Ризики, які такий сценарій несе для України, очевидні. І саме заради такого сценарію Ющенко та його секретаріат намагаються створити Тимошенко образ проросійського політика, саме тому вони спотворюють її позицію щодо російсько-грузинської війни, саме тому нав'язують уряду рішення, які можуть спровокувати конфлікт з Чорноморським флотом.

Незважаючи на всі недружні дії своїх партнерів по коаліції, позиція БЮТ чітка і непохитна: альтернативи демократичній коаліції — немає.

Однак за умов, коли Президент фактично зруйнував коаліцію і заблокував прийняття нею будь-яких рішень у Верховній Раді, відповідальний уряд мусить шукати шляхи ухвалення важливих для держави політичних та соціально-економічних проєктів, залучаючи до їх підтримки ті сили, які не входять до коаліції.

Саме завдяки такому підходу за лічені дні вдалося прийняти низку критично важливих для країни соціально спрямованих законопроектів, які, зокрема, стосуються реформування вугільної галузі, підвищення престижності шахтарської праці та підвищення з 1 вересня зарплати для бюджетників.

Результативне голосування за першочергові для держави питання не може бути «зрадою» за визначенням.

Більше того, прийняті Верховною Радою закони повністю відповідають позиції Віктора Ющенка, яку він вголосовував ще в 2004 році, як кандидата у президенти. Це стосується і змін до закону про СБУ, який посилює парламентський контроль за службою, і подолання вето Президента на закон про слідчі парламентські комісії, і врегулювання законодавства щодо імпичменту. БЮТ наголошує, що закон, який спрощує процедуру імпичменту, взагалі не стосується Віктора Ющенка — його розроблено та ухвалено для наступних президентів.

Попри складну політичну ситуацію, Кабінет Міністрів на чолі з Юлем Тимошенко залишається дієздатним органом, який продовжує вирішувати важливі державні проблеми. Лише за останні два тижні уряд ухвалив революційні рішення щодо реанімації вітчизняного тваринництва, розробив системний план наведення порядку на фармацевтичному ринку та контролю за цінами на ліки, в рамках підготовки бюджету на 2009 рік істотно збільшив дохідну базу місцевих бюджетів.

Тож ще раз наголошуємо, що БЮТ та Юлія Тимошенко виступають за дієздатний парламент.

Заява виголошена народним депутатом Олегом Ляшком на засіданні Верховної Ради 5 вересня 2008 року.

Тетяна ПАСОВА.

Момент істини для країни

У Верховній Раді відбувається становлення парламентської демократії як оптимальної форми управління державою. Про це йшлося в заяві лідера Партії регіонів Віктора Януковича.

Парламент повинен стати тим органом, який формує повний склад уряду на чолі з його керівником, забезпечує умови виконання Кабінетом Міністрів своїх функцій і здійснює контроль за його діяльністю. Віктор Янукович наголосив, що Україна повинна залишатися республікою з парламентсько-президентською формою правління, де глава держави матиме достатньо повноважень для забезпечення безумовного дотримання норм чинної Конституції.

«В країні потрібно раз і назавжди утвердити верховенство права. З цією метою слід невідкладно провести реформу судочинства. Обирати суддів повинен народ», — зазначив він.

Лідер Партії регіонів також сказав, що завданням першочергової ваги є зміна виборчої системи. Партійні списки треба зробити відкритими. Виборці повинні знати, кому вони персонально делегують право представляти їхні інтереси у вищому законодавчому органі держави. Окрім того, потрібно децентралізувати владу, віддавши максимум повноважень місцевим громадам, які самостійно, без тиску згори, формуватимуть власні виконавчі комітети.

«Ми виступаємо за реформування кадрової політики в усій системі органів влади, коли поняття «партійність» буде остаточно ви-

тісне поняттям «професійність», — сказано в заяві.

Віктор Янукович вважає: нині для країни настає «момент істини».

«У цій ситуації Партія регіонів готова співпрацювати заради реформ, заради об'єднання і миру з усіма відповідальними політичними силами», — наголошує лідер Партії регіонів.

Він також зазначив, що практично ніяких переговорів стосовно формування майбутньої коаліції та її умов ще не було. «Для мене особисто і для Партії регіонів ніколи не мали великого значення крісла або посади, а найголовніше — якою буде наша країна. І заради того, щоб вона економічно розвивалася, приймалися соціальні питання, ми готові зі всіма політичними силами, представленими в парламенті, обговорити умови, за яких згодні об'єднуватися», — наголосив Віктор Янукович.

На його думку, жодна з парламентських фракцій не зможе одноосібно «вирішити всі проблеми, які є в Україні». «Це наша спільна справа і обов'язок», — сказав він.

Лідер Партії регіонів заявив, що не виключає своєї участі в президентських виборах. Про це він заявив під час брифінгу.

«Я приречений йти по цій дорозі, але це вирішуватиметься на з'їзді партії», — наголосив він.

На його думку, будь-які спроби насильно загнати Україну до НАТО приречені на провал. Парламентарій зазначив, що питання повинен вирішувати український народ на всенародному референдумі. «Ми впевнені, хоч які рішення не ухвалювалися б, остаточно — прийматиме народ. Тому зараз необхідно, і ми вимагатимемо від Президента до надання Україні ПДЧ проведення референдуму», — сказав Віктор Янукович.

Сергій МЕЛЬНИК.

ДУМКИ З ПРИВОДУ

Розмови про імпичмент як гра

Чи розпочнеться процес імпичменту главі держави, і хто його може ініціювати? І в чому можуть звинуватити Президента?

Валерій Писаренко (БЮТ):

— Для того, щоб розпочати імпичмент Президенту, треба просто зафіксувати факт злочину, вчинений главою держави. Такі факти можуть бути знайдені, але говорити про те, що нині є загроза імпичменту — це політиканство. Адже за рік до виборів розпочинати відповідну процедуру ніхто не буде. До того ж сама процедура тривала. Тому нинішні розмови про недовіру до Президента — це більше політична гра і намагання залякати один одного.

Борис Петров (Партія регіонів):

— На останньому засіданні політради нашої політичної сили це питання не розглядалося, як не розглядалося і раніше. Та навіть у кулуарах Верховної Ради я нічого подібного не чув. Але з того, що відбувається, очевидно: в першу чергу Президентом незадоволені в демократичній коаліції. Отже, якщо імпичмент і буде, то його ініціюють пропрезидентські сили — БЮТ або навіть «НУ—НС». Президента звинувачують у розвалі коаліції. Однак Партія регіонів не братиме участі у розгляді питання недовіри до глави держави. Нам це нецікаво. Нехай у себе розбираються, хто винуватий. Нас цікавлять економічні проблеми, які нині намагаються заговорити. До того ж з точки зору юридичної, питання імпичменту архіважкє. Приємно, що є механізм, який намагається «полегшити», бо жодна людина не має творити беззаконня і повинна відчувати відповідальність.

Петро Цибенко (КПУ):

— Наш Президент нарив стільки всього, що Верховна Рада мусила б оголосити йому імпичмент уже давно. Але головне питання — це механізм оголошення недовіри. Він не є дієвим. Проблема імпичменту виписана в такий спосіб, що реалізувати її на практиці неможливо. Зокрема, через те, що за недовіру мають проголосувати три четверті народних депутатів, а це 338 голосів. Це абсолютно нереально. Звісно, якісь кроки для спрощення імпичменту робляться. Однак розклад сил у парламенті нині такий, що вирішити це не можна.

Сергій Терещук (Блок Литвина):

— Ні юридичних, ні політичних підстав говорити про імпичмент Віктору Ющенку немає. Сьогодні деякі політичні сили використовують цю тему як метод тиску на Президента, однак оцінку діяльності глави держави дадуть самі виборці. На жаль, ми навіть до кінця не уявляємо, наскільки політики роблять ведмежу послугу, коли починають між собою роздмухувати чвари. Не забуваймо, ми стоїмо на порозі великої світової депресії, зменшення обсягів виробництва, сплеску інфляції, яка неодмінно прийде в Україну. Навпаки — еліті треба об'єднатися заради вирішення цих проблем.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

Саміт в Евіані ще не почався, а скандал і погані новини вже є!

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Короткозорість ваших політиків дивує. Ще в середу позиції України були досить хорошими для того, щоб у політичній частині угоди про асоціацію були прописані такі положення, як «на основі загальних цінностей і європейського вибору України» і «будуть відкриті». Але тепер вони викреслені, і записано «не передбачає майбутніх відносин», тобто назва «Про асоціацію» тепер не свідчить про європейську перспективу Києва, не зобов'язує ні до чого. Позитивне формулювання було змінено на негативне», — сказав дипломат. «Мені гірко говорити, але песимістичні очікування тих, хто реально підтримував Україну, стали ще песимістичніші», — додав він.

Тим часом не демонструє згуртованості в бажанні просунути ближче до Євросоюзу й наша влада. Так, у четвертє віце-прем'єр-міністр Григорій Немиру повідомив, що запрошення взяти участь у саміті одержали наші Президент і Прем'єр-міністр, додавши, що це буде шанс для України об'єднатися і продемонструвати спільність позицій. Міністерство закордонних справ поспішила назвати цю інформацію непорозумінням. Керівник прес-служби МЗС України Василь Кирилич заявив УНІАН, що делегацію України на саміті завжди очолював і очолює Президент України, якого супроводжують обрані ним керівники міністерств. Невже особисті амбіції знову будуть вищі за інтереси держави?

Ключові теми візиту Чейні — Грузія та розпад коаліції

Учора віце-президент США Річард Чейні зустрівся з Прем'єр-міністром України Юлем Тимошенко та Президентом Віктором Ющенком. З офіційних джерел стало відомо, що під час переговорів йшлося про регіональну безпеку, пріоритетні питання збереження стабільності в регіоні та в Україні, а також питання диверсифікації постачання енергоносіїв до України та Європи. Проте експерти визначили дві ключові теми цього візиту: російсько-грузинський конфлікт та політична криза довкола коаліції.

У заключній заяві віце-президент США Дік Чейні наголосив, що резолюція Бухарестського саміту НАТО про те, що Україна має стати членом Альянсу, залишається чинною. Він також заявив, що український народ сам може вирішити долю вступу України до НАТО, і жодна інша країна не має права вето на це рішення.

На знімку: Президент України Віктор Ющенко, Надзвичайний і Повноважний Посол США в Україні Вільям Тейлор, Віце-президент США Річард Чейні.

Фото Михайла МАРКІВА (прес-служба Президента України).

Учора віце-президент США Річард Чейні зустрівся з Президентом Віктором Ющенком

Щодо постанови про порушення

«Над миром глупость властвует. И это для всех столетий общая примета. С ней не воюет ни один закон, Хоть в рубище, хоть в шелк она одета».

Мірза Шафі

Як казав свого часу один великий радянський діяч, перше на порядку денному кожних зборів повинно стояти питання: «Чи потрібні ці збори?». Ось і ми перш ніж аналізувати відповідні проблеми нашої теми, маємо себе запитати, чи потрібен у кримінальному процесі України такий процесуальний документ, як постанова про порушення кримінальної справи, яка виноситься для констатації факту початку розслідування кримінальної справи?

Що вона дає: позитив чи негатив? Із цим запитанням ми звернулися до академіка Володимира Зеленецького, знаного правника, який багато років досліджує цю проблему. За його словами, однозначно — негатив, і у зв'язку з цим — непотрібна. Стадія порушення кримінальної справи і вінець її — постанова — то є породження радянських уявлень про кримінальний процес, про справедливість і законність. Постсоціалістичні країни поступово відмовляються від цього тоталітарного раритету. Україна ж цю проблему поки що починає лише обговорювати. Ми підняли добрий десяток монографій та статей стосовно цього. Але майже всі вони написані 20—30 років тому і у всіх співгається осанна мудрості радянської влади, яка придумала таку «чудову» стадію кримінального процесу.

Але в жодній монографії чи статті немає критики цієї стадії, ніхто не акцентує увагу на тих проблемах, які вона породжує.

У багатьох європейських країнах немає поняття порушення кримінальної справи, у зв'язку з цим немає зволікань з початком розслідування, немає формалізму і різного роду ускладнень. Там досудове розслідування починається з моменту реєстрації уповноваженими законом органами інформації про кримінальний злочин або проступок. Із цього моменту мають право проводитись слідчі дії, тобто допити свідків та потерпілих, експертизи, огляди та виїмки тощо.

Ніхто не витрачає час і сили на підготовку та аргументацію постанови про порушення кримінальної справи — в Україні акта про право на початок розслідування обставин злочину чи проступку суто формального. Та й ніхто не відстоює в суді обґрунтованість початку розслідування злочину чи проступку.

Після того, як досліджено обставини справи і зібрано необхідні докази, там висувають обвинувачення або відмовляють у цьому.

В Україні дещо інакше. Кримінальний процес зарегульований і заформалізований. Суто формальній постанові про порушення кримінальної справи, тобто про початок розслідування, надається особливого значення. Від неї вимагають того, що іноді не можна вимагати всередині слідства.

Відповідно до закону (стаття 97 КПК) уповноваженим законом особам і органам влади на роздуми про те, порушувати чи відмовляти у порушенні кримінальної справи, дається три дні, а в разі потреби провести перевірку заяви або повідомлення про злочин — десять днів.

Оскільки уповноважених законом осіб і органів влади, які мають право порушувати кримінальну справу, в Україні багато, і громадяни не завжди орієнтуються, куди саме слід повідомляти про злочин, то ті ж терміни даються цим уповноваженим законом особам і органам влади на роздуми про те, куди

б відправити за належністю ці заяви чи повідомлення.

А час, як сказав Гулак-Артемівський, «мов віл з гори чухра, його не налігаєш».

Ці три чи десять днів злочинець та його оточення не чекають, коли слідчий, прокурор чи дізнавач дозріють. Вони, як правило, намагаються знищити сліди злочину, знищити або спотворити документи, речові та інші докази, залякати свідків, потерпілих або вплинути на них в інший спосіб, тобто роблять усе, щоб уникнути відповідальності.

Слідча практика свідчить: що раніше почато розслідування, то більше можливостей для розкриття злочину. Вивчення кримінальних справ про нерозкриті злочини свідчить, що однією із важливих причин невідстановлення особи, яка вчинила злочин, є несвоєчасне розслідування справи. Від несвоєчасного розслідування злочинів підвищується рівень злочинності.

Передбачивши право на оскарження постанови про порушення кримінальної справи до суду, законодавець усугубив, ускладнив процес розкриття злочину.

Суддя, як відомо, має право зупинити слідчі дії, що може бути пагубним для розкриття злочину. А якщо врахувати, що справа, як правило, розглядається не лише в суді першої інстанції, а й в апеляційній та касаційній, то це означає, що справа не розслідується місяцями, а то й роками.

Окремі особи, щодо яких обґрунтовано порушено кримінальні справи, спеціально в такий спосіб затягують розслідування, бо кожне затягування вигідне.

Законом передбачено, що суддя може заслухати в суді прокурора та особу, яка винесла постанову про порушення кримінальної справи, а це значить, що ці особи витрачають свій час не на розслідування злочинів, а на підготовку до судового засідання, на переконання суддів у своїй правоті.

Добре, якщо таких справ одна-дві. А якщо їх багато?

Законом передбачено, що суд приймає до розгляду скаргу на постанову про порушення кримінальної справи протягом усього часу перебування справи у провадженні органу дізнання, слідчого, прокурора до моменту закінчення досудового слідства. А це значить, що витрачено безліч зусиль на доведення справи до суду, але ці зусилля можуть бути марними, бо суд зобов'язаний розглядати не ті дані, що зібрані після порушення кримінальної справи, а ті, які зібрано до її порушення, а їх суддя може визнати недостатніми.

Коли питання законності й обґрунтованості постанови про порушення кримінальної справи було предметом піклування лише прокурора, проблем було багато. Але їх стало набагато більше після того, як у Кримінально-процесуальному кодексі України запроваджено інститут оскарження таких постанов до суду.

Сьогодні статті 236-7 та 236-8 КПК, які регламентують порядок оскарження до суду постанови про порушення кримінальної справи та порядок розгляду судом скарги на таку постанову, мають

Василь МАЛЯРЕНКО

вигляд майже інструкцій. Але водночас рідко який фахівець кримінально-процесуального права візьметься стверджувати, що він знає, за яких обставин постанову про порушення кримінальної справи можна вважати законною та обґрунтованою.

Річ у тім, що незмінно туманною залишається стаття 94 КПК, яка регламентує, за яких приводів і підстав може бути порушена кримінальна справа.

Частиною 1 статті 94 КПК передбачено вичерпний перелік приводів до порушення кри-

мінальної справи, і тому якихось особливих запитань в цьому плані не виникає. А ось що таке підстави до порушення кримінальної справи, тут є проблема. Згідно з частиною 2 статті 94 КПК справа може бути порушена за наявності відповідного приводу тільки в тих випадках, коли є достатні дані, які вказують на наявність ознак злочину. Оце і є підстава — «достатні дані, які вказують на наявність ознак злочину».

У кінофільмі «Вій», де грають Яковченко, Куравльов та інші видатні актори, є оригінальний, характерний для нашої теми епізод. Філософа Хому Брута, якого грає Куравльов, везуть до покійної панночки. Він боїться і хоче втекти. Щоб відволікти увагу своїх охоронців, запитусь: «Скільки треба возів, щоб перевезти таку-то кількість такого-то майна?». Звичайно, всі діди неграмотні, але мудрі. Дід, якого грає Яковченко, відповідає: «Достаточное количество возов».

Приблизно така само «мудрість» закладена і в частині 2 статті 94 КПК України як підстава для порушення кримінальної справи. Абсолютно незрозуміла, туманна, філософська, яка може трактуватися залежно від обставин як загодно. За радянської доби, особливо часів політичних репресій, «достатньо» було даних для порушення кримінальної справи щодо кожного. Як тоді казали, була б людина, а стаття знайдеться. Сьогодні для людей «холопського звання» майже те саме. Але для людей більш високого статусу скільки б даних не було, їх недостатньо. Користуючись нормою закону про право оскарження постанови про порушення кримінальної справи і невизначеністю щодо підстав для винесення такої постанови, сьогодні кожна більш-менш розумна, багата або впливова людина намагається загасити полум'я кримінального переслідування тоді, коли воно лише починає тліти, коли ще не зібрано «достатніх даних».

Саме ця обставина значною мірою сприяє тому, що ми сьогодні не бачимо в судах резонансних кримінальних справ. По телебаченню і в інших засобах масової інформації постійно йде мова, наприклад, про загибель людей під колесами впливових автомобілістів, але, як правило, «достатніх даних» для порушення кримінальних справ дуже мало. Немає в судах справ про розкрадання державної власності високими посадовцями, про зловживання ними службовим становищем, про корупцію, хоч усе це сьогодні майже очевидно.

Як незрозуміло, що таке «достатні дані», так і незрозуміло, що має законодавець на увазі під словами «ознаки злочину».

У відповідності з «Великим тлумачним словником сучасної української мови» слово «ознака» має чотири зна-

чення: 1) риса, властивість, особливість кого-, чого-небудь (те, що вказує на що-небудь, свідчить про щось; показник, свідчення); 2) предмет, зображення і т. ін., що є знаком і т. ін. чого-небудь; 3) за народними повір'ями, уявленнями — прикмета, що знаменує або провіщає що-небудь, явище, обставина, що вказує на зв'язок з якою-небудь іншою подією, передує їй; 4) рух, яким виражається воля, наказ, бажання, попередження кого-небудь про щось і т. ін.¹

Яке із цих значень законодавець вкладає в поняття «ознака злочину», невідомо. Важко і підвести якість із цих значень під зміст поняття «ознака злочину».

Ми сподівались, що нам стане все зрозуміло після знайомства з «Юридичною енциклопедією». Але сподівання виявились марні. Укладачі енциклопедії мовчки обійшли цей термін, оскільки розшифрувати його, відповісти на нього майже неможливо.

Законом не уточнено, які дані можуть бути враховані, як такі, що вказують на наявність ознак злочину. Невідомо, яка має бути ступінь легітимізації цих даних та їх вірогідність, спосіб їх збирання та процесуального закріплення. Жодним нормативним актом, жодним роз'ясненням Конституційного чи Верховного судів України не дано визначення не тільки ознаки злочину, а й за яких обставин дані, які вказують на наявність ознак злочину, можна вважати достатніми для порушення кримінальної справи, тобто для стадії, коли ще не проводились слідчі дії.

Це повинні бути всі ознаки злочину чи лише окремі? Слід сказати, що у Кримінальному кодексі України є декілька згадувань про ознаки складу злочину та ознаки злочину, але визначення цих понять немає.

Відповідно до статті 11 КК України злочином є передбачене цим кодексом суспільно небезпечне винне діяння (дія або бездіяльність), вчинене суб'єктом злочину. Саме аналізуючи цю формулу, науковці і роблять висновок про те, що складовими частинами злочину є об'єкт злочину, об'єктивна сторона злочину, суб'єкт злочину і суб'єктивна сторона злочину.

Отже, не називаючи, що таке склад злочину, з яких елементів він складається, що таке ознака злочину, кримінально-процесуальний закон вимагає від прокурора, слідчого та дізнавача, а у справах приватного обвинувачення і від судді, щоб при порушенні кримінальної справи вони в наявності мали дані про ознаки злочину. Водночас закон не каже, чи на момент порушення кримінальної справи повинні бути дані про всі ознаки злочину, чи лише окремі, і якщо окремі, то які саме.

Кримінальний кодекс України у цьому плані також вносить певні сумніви. Так, відповідно до статті 2 КК України підставою кримінальної відповідальності є вчинення особою суспільно небезпечного діяння, яке містить склад злочину, передбаченого цим кодексом. Статтею 13 КК України стверджується, що закінченим злочином визнається діяння, яке містить усі ознаки складу злочину, передбаченого відповідною статтею особливої частини цього кодексу. Тобто, за логікою законодавця, незакінчений злочин може не містити всіх ознак злочину.

Звичайно, не можна порушувати кримінальну справу за будь-яких обставин, тобто коли заманеться. Але в цій стадії процесу, коли даних про подію дуже мало, й не можна вимагати неможливого. Треба усвідомлювати, що порушення кримінальної справи, як кримінально-процесуальний інститут, який поки що діє в Україні, можливе навіть у дуже невизначених випадках, коли не можна мати більш-менш вірогідні дані про злочин. Наприклад, у лісі знайдено труп людини, підвищеної на дереви. Ніяких документів, записок тощо при загибелі немає, ніхто із жителів найближчих населених пунктів загиблого

¹«Великий тлумачний словник сучасної української мови». ВТС 250000. Київ, 2005. Стор. 834.

²Дивись: Жогин Н.В., Фаткуллин Ф.Н. Возбуждение уголовного дела. М. 1968. Стор. 41. Зеленецкий В.С. Возбуждение уголовного дела. Х. 1998. Стор. 188—202. Тетерин Б.С., Трошкин Е.З. Возбуждение и расследование уголовных дел. НЮ. 1997. Стор. 13 та інші.

³Сердюков П.П. Доказательства в стадии возбуждения уголовного дела. Иркутск. 1981. Стор. 120.

⁴Арсеньев В.Д. Доказывание фактических обстоятельств дела в отдельных стадиях уголовного процесса. Стор. 17.

кримінальної справи

не знає. Під час огляду місця події огляд трупа судово-медичним експертом не дає даних про те, чи це самогубство, чи вбивство, чи доведення до самогубства. Тобто є факт насильницької смерті, але ніяких інших даних немає, і зібрати їх у три чи десять діб неможливо. Невже в такому випадку треба винести постанову про відмову в порушенні кримінальної справи тільки тому, що в зазначений строк ніяких даних про злочин не встановлено?

На жаль, окремі недобросовісні або мало обізнані слідчі та дізнавачі так і роблять. Але це неправильно.

Оскільки відповідно до чинного в Україні закону лише після порушення кримінальної справи можливі допити свідків, проведення експертиз та інших слідчих дій, в зазначеному випадку необхідно порушувати кримінальну справу і з допомогою слідчих дій вести пошук даних про особу загиблого, його оточення та стосунки з цим оточенням, проводити судово-медичну, а можливо, і посмертну судово-психіатричну експертизу тощо. І лише після цього можна вирішувати питання, є в діянні ознаки злочину чи немає.

Саме у зв'язку з тим, що кримінально-процесуальний закон не вимагає істинності та повної достовірності даних про ознаки злочину на момент порушення кримінальної справи, ним передбачена можливість закриття порушеної кримінальної справи за відсутністю події злочину або складу злочину чи недоведеністю участі обвинуваченого у скоєнні злочину (стаття 6 та стаття 213 КПК). Саме через це передбачена можливість постановлення виправдувального вироку. Саме для того, щоб визначитись, була подія злочину чи ні, наявний склад злочину чи ні, доведена винність обвинуваченого у злочині чи ні, передбачено досудове та судове слідство, апеляційна та касаційна інстанції.

На момент порушення кримінальної справи закон не вимагає обов'язкової наявності суб'єкта злочину, а значить, і суб'єктивної сторони. Інакше не було б передбачено можливості порушення кримінальної справи за фактом злочину. Тобто не можна акцентувати увагу на тому, що на момент порушення кримінальної справи повинні бути всі необхідні дані про злочин та винність у ньому певних осіб. Це предмет дослідження наступних стадій кримінального процесу.

На початковій процесуальній стадії закон вимагає лише знання про певні, якщо можна так сказати, натяки на злочин чи його підготовку, тобто на окремі елементи об'єктивної сторони складу злочину.

Перш ніж розпочати писати цю статтю, ми вивчили практику розгляду судами скарг на постанови про порушення кримінальної справи. На жаль, враження невтішні.

Розгляд судами скарг на постанови про порушення кримінальної справи став майже основною функцією судів, тобто цих справ багато.

Основне враження від постанов суддів у цій категорії справ полягає в тому, що судді не розуміють сутності стадії порушення кримінальної справи або не хочуть її розуміти. Вимоги закону про те, що суд, розглядаючи скаргу на постанову про порушення кримінальної справи, не вправі розглядати й заздалегідь вирішувати ті питання, які вирішуються судом при розгляді справи по суті, як правило, нехтуються. Значна частина постанов судів щодо цього — це майже виправдувальні вироки.

Важко збагнути логіку поведінки суддів, які, скасовуючи постанови про порушення кримінальної справи, аргументують свої рішення тим, що слідчий під час порушення кримінальної справи не мав даних про суб'єктивну сторону діяння, форму вини, мотиви та цілі, не беручи до уваги, що в більшості складних випадків суб'єктивна сторона діяння може бути встановлена лише після проведення ґрунтовних слідчих дій, і ніяк без них до порушення кримінальної справи.

Викликають подив вимоги суддів до слідчого, щоб той на момент порушення кримінальної справи назбирав дані, наприклад, про те, що працівник міліції, коли бив громадянина за зауваження як працівнику міліції, діяв як працівник міліції, а не приватна особа. Ми питаємо суддю, а якби цей працівник міліції за три чи навіть за десять діб не був встановлений, невже треба відмовити в порушенні кримінальної справи? Мовчить.

І як взагалі без проведення слідчих дій, без допитів і очних ставок з'ясувати стосунки між людьми, дійти висновку, що конкретна посадова особа діяла як приватна особа?

На жаль, окремі судді, всупереч вимогам частини 14 статті 236-8 КПК, вирішуючи питання про законність чи незаконність постанови про порушення кримінальної справи,

піддають аналізу докази, дають оцінку діянню, ставлячись упереджено, роблять те, що можна робити лише після ґрунтовного слідства.

Тим часом як науковці² одностайні в цьому плані — це є помилка.

За твердженням П. Сердюкова³, для порушення кримінальної справи не потрібно з'ясовувати всі фактичні обставини кримінально-карного діяння, достатньо даних про який-небудь факт, який дав би змогу розумно припустити, що, можливо, вчинено або готується таке діяння. Необов'язково також, щоб самі ці факти були встановлені достовірно. Висновок про їх існування може бути, як правило, лише попереднім, з відомим ступенем вірогідності.

Заперечуючи авторам, які наполягають на тому, що основні фактичні дані злочину повинні бути достовірно встановлені ще до винесення постанови про порушення кримінальної справи, відомий процесуаліст В. Арсен'єв справедливо зазначав: «З таким поглядом не можна погодитись, бо він ставить перед доказуванням у стадії порушення кримінальної справи завдання, яке явно не може бути виконане. На практиці це призведе до необґрунтованих відмов у порушенні кримінальних справ або до спотворення форм проведення попередньої перевірки».⁴

На жаль, спотворений погляд суддів України на підставу порушення кримінальної справи, необґрунтовані вимоги до її доказової частини і призвели сьогодні до масових скасувань постанов про порушення кримінальних справ, а це означає — до беззаконня і свавілля, до більш вільного життя злочинців.

Необґрунтованими вимогами про те, щоб у постанові про порушення кримінальної справи «було все необхідне», суди підштовхують органи розслідування до того, щоб дослідна перевірка проводилася незаконними методами, тобто щоб проводились завуальовані слідчі дії, ревізії, експертизи тощо без відповідних постанов.

Це надзвичайно небезпечна практика судів, яка ні до чого доброго не приведе.

Держава допомагає в цьому плані тим, що не зовсім зважено передбачила право і обов'язок суду при задоволенні скарги не тільки скасовувати постанову про порушення кримінальної справи, а й виносити постанову про відмову в порушенні справи. Законодавці не взяли до уваги, що відмова в порушенні кримінальної справи, як і її порушення, є елементами кримінального переслідування, на яке суд у змалгальному процесі в правовій державі не має права. Крім того, відмовляти в порушенні кримінальної справи можна тоді, коли все ясно. Тим часом при скасуванні постанови про порушення кримінальної справи не завжди все ясно. Інколи потрібно щось ще з'ясовувати і досліджувати, а не рубати по-кавалерійськи з плеча. Це не на користь правопорядку і законності, бо є й потерпіла сторона, яка також є членом суспільства і теж чекає на справедливість держави та її чиновників.

Аналіз наведених аргументів свідчить, що необхідність у винесенні постанови про порушення кримінальної справи, оскарження цієї постанови до суду стримують процес розслідування злочинів, ускладнюють його, призводять до збільшення числа злочинів, є підґрунтям для зловживань і корупції, у зв'язку з цим названий інститут потребує серйозної державної оцінки. Є два шляхи. Або подальша деталізація та регламентація процесів, пов'язаних із порушенням кримінальної справи. Або перехід до європейської моделі початку розслідування кримінальної справи.

У Концепції реформування кримінальної юстиції в Україні, затвердженій Указом Президента України від 8 квітня 2008 року №311/2008, стверджується, що потребує спрощення процедура початку досудового розслідування, яким має вважатися момент отримання уповноваженими законом органами інформації про кримінальний проступок або злочин. Відповідні службові особи мають бути зобов'язані розпочати досудове розслідування невідкладно після отримання такої інформації. Тобто пріоритет віддається європейській моделі початку досудового розслідування кримінальної справи. Звичайно, ця модель потребує і європейської поведінки, розумності та порядності виконавців. Будемо сподіватись, що поступово Україна також мислитиме і діятиме по-європейськи.

Василь МАЛЯРЕНКО,
Голова Верховного Суду України
у 2002—2006 роках,
доктор юридичних наук, член-кореспондент Академії
правових наук України, голова ради Комітету
конституційно-правового контролю України.

СУСПІЛЬСТВО

ЮВІЛЕЇ

Теоретику виховання дітей — 80 років!

Сьогодні виповнюється 80 років Миколі Дмитровичу Ярмаченку, доктору педагогічних наук, професору, академіку Академії педагогічних наук, заслуженому діячеві науки і техніки.

З молодих років він пов'язав своє життя з педагогікою — після навчання у Київському педагогічному інституті імені М. Горького став викладачем цього ж закладу, зростав від аспіранта, асистента до проректора з наукової роботи, професора, доктора педагогічних наук.

У 1973 році у Миколи Дмитровича почався новий етап творчої біографії — він очолив одну з найстаріших наукових установ України — Науково-дослідний інститут педагогіки, яким керував 21 рік.

Уже знаним науковцем не лише в Україні, а й за її межами — дійсний член Академії педагогічних наук СРСР (1982), член президії АПН СРСР, доповідач багатьох міжнародних та союзних форумів і конференцій — Микола Дмитрович стає у червні 1992 року одним із засновників Академії педагогічних наук незалежної країни і одночасно її президентом.

Саме за час виконання Миколою Дмитровичем повноважень президента АПН відбулося її становлення як національного науково-педагогічного центру, що об'єднав у своєму складі науково-дослідні інститути, методичні центри, експериментальні навчально-виховні заклади України. Під його безпосереднім керівництвом створювалися документи, що лягли в основу діяльності Академії (статут, положення про відділення), розроблялася її стратегія і визначалися перспективи подальшої діяльності.

За роки його керівництва (1992—1997) відбувалося організаційне становлення науково-дослідних інститутів та науково-практичних центрів Академії, зміцнювалися зв'язки цих інститутів з навчальними закладами різних типів і рівнів, особливо інноваційних, відбувалося об'єднання українських освітян, які працювали над розробкою питань розвитку національної освіти.

За організаційними турботами Микола Дмитрович не забував і наукову роботу — керував численними аспірантами й докторантами, писав книжки та статті. Багато сил він вклав у створення «Педагогічного словника» (2001) — одного з перших українських видань такого типу.

Майже десять років працює Микола Дмитрович радником Президії АПН, сприяє успішній роботі цього колегіального органу Академії своїми порадами, знаннями, досвідом.

І сьогодні, в день 80-ліття, ми щиро зичимо йому здоров'я, передаємо сердечні вітання, цінуємо його невтомний труд.

Василь КРЕМЕНЬ,
президент Академії педагогічних наук України.

Герої нашого часу

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

І ПФВ «Ацинус» переселився у два маленькі номери міського готелю. Так і продовжували свою комерційну діяльність. Благо, кількість вдячних пацієнтів, які відчули надійність і фаховість не зовсім звичної лікувальної структури, збільшувалася. А паралельно міцніло переконання, що з періодом «орендної» медицини час закінчувати. Одним із варіантів отримати власне приміщення, хоча б у віддаленій перспективі, була участь у конкурсі на право оренди комунальної власності з правом наступної приватизації. Але за умови збереження протягом року профілю підприємства, приміщення якого надавалися в оренду. Урсолу і компанії «пощастило» на ательє з ремонту взуття. Отак у нашій країні підтримують державну медицину: хочеш лікувати людей — ший взуття! Але медики не здавалися.

Отримавши державну ліцензію на фармацевтичну діяльність, вони почали розбудовувати в Кіровограді, а потім і в області, аптечну мережу. На сьогодні, крім обласного центру, нею охоплено ще й десять районів. А перша на Кіровоградщині приватна клініка «Ацинус» за чотири роки здобула статус лікувально-діагностичного центру (кіровоградці більше звикли до назви лікарня святого Луки), де хворих приймають лікарі більш як сорока п'яти спеціальностей.

Сьогодні Григорій Урсол, окрім «рідного» «Ацинуса», очолює спілку підприємців Кіровоградської області. До складу громадської організації входить близько ста суб'єктів підприємницької діяльності, значна частина яких — провідні підприємства різних галузей господарювання області.

Петро МЕЛЬНИК.

На знімку: головний торакальний хірург області, головний лікар приватної лікарні святого Луки Григорій Урсол з медичними працівниками.

Фото автора.

Вимоги шахтарів–інвалідів стосовно нового перерахунку страхових виплат можуть призвести до знищення Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України, заявив директор виконавчої дирекції Фонду Станіслав БОГДАНОВ (*Укрінформ*)

Ощадбанк отримав 20 млн. гривень для проведення компенсаційних виплат спадкоємцям вкладників (*Укрінформ*)

СПОРТ

«Олімпійський родовід»

Останні дні особливо насичені приемними подіями для українських олімпійців. Відбуваються нагородження та вшанування героїв Пекіна, їхніх тренерів, фахівців, котрі привели наших спортсменів до звитяг на Олімпіаді-2008.

— Приємно, що національний олімпійський рух має державну підтримку, а ще користується увагою з боку спонсорів. Скажімо, Національний олімпійський комітет досить тісно співпрацює з «Родовід банком». Разом зроблено чимало: Олімпійський день бігу, церемонію вшанування «Героїв спортивного року», змагання зі стрибків із жердиною на Майдані тощо, — наголосив під час прес-брифінгу президент НОК України Сергій Бубка. Голова правління «Родовід банку» Денис Горбуненко повідомив, що окрім обіцяних призових, олімпійці обслуговуватимуться у спеціально розробленій програмі «Олімпійський родовід». В її рамках кожному чемпіону та призеру Ігор надається власний vip-менеджер, картка Visa Platinum, кредитна карта Козирна Карта Visa, а також можливість розмістити заощадження на депозитному вкладі «Олімпійська висота» і отримати кредитні продукти за ексклюзивними умовами.

На зустрічі з представниками ЗМІ були присутні олімпійські чемпіони: Артур Айвазян, Василь Ломаченко, Галина Пундик, Ольга Жовнір, Ольга Харлан, Олена Хомрова, Олександр Петрів, Віктор Рубан, Інна Осипенко-Радомська та Наталія Добринська.

За титули чемпіонів

Бокс. У столичному Палаці спорту 27 вересня відбудеться професіональний турнір Tiger Boxing. Його організатор — компанія K2 East Promotions. Кульмінацією турніру стане поєдинок за другий захист титулу чемпіона світу серед молоді за версією IBF у середній вазі (до 72,5 кг) Максима Бурсака з Києва та аргентинця Естебана Вальдемара Понсе.

— Упевнений у перемозі на сто відсотків, — заявив Бурсак. — Сподіваюсь, що це останній мій захист титулу молодіжного чемпіона світу.

Генеральний директор K2 East Promotions Олександр Красюк вважає, що основними козирами Максима є витривалість, постійний тиск на суперника і велика кількість ударів.

Окрім згаданого бою, в рамках турніру Tiger Boxing відбудеться захист титулу інтерконтинентального чемпіона WBA Автандилом Хурцидзе. Киянин відстоюватиме чемпіонський пояс, здобутий в Одесі у важкому поєдинку проти аргентинця Гав'єра Альберто Мамані. А ще змагатимуться Валерій Бражник, Володимир Чантурія, Алік Муртазалієв, Валентин Головко, Ігор Крячко та інші.

Сергій МЕЛЬНИК.

Відкрито єдиний у країні пам'ятник ассирійцям

Учора на Байковому цвинтарі в Києві відкрили пам'ятник полеглим ассирійцям міста Києва і всієї України. Десятки тисяч людей стали жертвами геноциду християн у Туреччині, сталінських репресій 1937—1938 років і полягли на фронтах Великої Вітчизняної війни. Пам'ять про них усі ці роки жила в серцях земляків.

— Ми сподіваємося, що це місце стане святим для всіх ассирійців — від найменших до найстарших, а пам'ять про загиблих предків передаватимуть з покоління в покоління, — сказала в інтерв'ю «Голосу України» заступник голови ассирійського національно-культурного товариства в місті Києві «Ніневія» Емма Бенямінова.

Монумент виконано з чорного мармуру у вигляді знаменитих воріт богині Іштар. Це єдиний пам'ятник ассирійцям в Україні. Нині в країні проживає близько десяти тисяч представників ассирійського етносу.

Наталія ОВДІЄНКО.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Підвищення цін на вугілля підняло зарплату шахтарів

Гірники ДП «Ровенькиантрацит» відчули прямий зв'язок між зростанням цін на вугілля і своєю зарплатою. Зокрема, доходи працівника вибою порівняно з минулим періодом зросли на 62% і в середньому становлять 6,4 тис. грн. У цілому по всьому підприємству в липні зарплата збільшилася на 24%.

Позитивні зміни гірники насамперед пов'язують зі зростанням ціни на видобуте вугілля, що його раніше продавали електростанціям за заниженою ціною. Середньодобовий обсяг видобутку палива допоміг збільшити додаткові бюджетні кошти на капітальне будівництво і модернізацію гірничо-шахтного устатку-

вання. До свого професійного свята колективи двох шахт державного підприємства першими в Україні достроково виконали річне завдання, а загалом «Ровенькиантрацит» рапортував про достроковий видобуток 4 млн. тонн вугілля.

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.

Депутата згадали через сто років

У Чернігові відбулися Шрагівські читання. Їх присвятили висвітленню життя та діяльності українського громадського і політичного діяча, члена Української Центральної Ради, чернігівського адвоката Іллі Шрага у контексті українського національно-

го руху в другій половині XIX — на початку XX ст. На читаннях була презентована книга кандидата історичних наук Тамари Демченко «Батько Шраг».

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.

У Глинному діти не ходять до школи

Рівне. Не розпочався новий навчальний рік у селі Глинне Рокитнівського району, яке б'є рекорди з народжуваності в Україні та Європі. Батьки школярів не хочуть ризикувати життям своїх дітей, тому не пустили їх до старої аварійної школи. Місцева влада зреагувала на протести глиннівських батьків — наступного вівторка скликає позачергову сесію

обласної ради, яка має вирішити питання з фінансування будівництва шкіл у селах Глинне Рокитнівського, Тинне Сарненського та Богущі Березнівського району. Одинадцять мільйонів на ці цілі знайшлися за рахунок перевиконання обласного бюджету. На першу чергу Глиннівської школи піде сім мільйонів гривень.

Олександра ЮРКОВА.

Ялтинське сміття вивозять у степи півострова

Тверді побутові відходи з ялтинського регіону почали вивозити в степовий Крим. Договори з приймання підписано. За рахунок коштів міського бюджету споруджено сміттєпереробну станцію, закуплено 40-тонні сміттєвози. На підготовчі роботи з вивезення сміття в степовий Крим і рекультивацію полігона твердих побутових відходів в Гаспрі виділено 10 мільйонів гривень. Фахівці пообіцяли, що на процес рекультивації піде три роки. Загальна вартість проекту сягає 20 мільйонів гривень. Через зростання витрат на вивезення твердих побутових відходів збільшиться й тариф на цю послугу. Ялтинців це не торкнеться, а для юридичних осіб плата за вивезення сміття становитиме 80 гривень за кубометр відходів.

Віктор ХОМЕНКО.
Крим.

В Українському домі — «Великий антикварний салон»

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Зокрема, народний депутат України Олександр Фельдман запропонував для експонування близько 20 робіт представників Паризької школи — уродженців України. Перлина його колекції — «Пейзаж Міді» Хаїма Сутіна, одного з найдорожчих нині художників у світі. Торік картину цього художника «Чоловік у червоному шарфі» продали на аукціоні «Сотбі» за 17,2 млн. доларів. Роботи Модільяні, а також Пабло Пікассо й Костянтина Бранкузі можна побачити завдяки власникові страхової компанії «Кредо-Класик» і ресторану «Фелліні» Ігорю Воронову. Предмети із зібрань Президента України Віктора Ющенка представлені в експозиції «Українська народна давня скульптура».

Обидва виставочні зали на першому поверсі зайняв спецпроект «Великого антикварного салону» — масштабна виставка православної ікони XVI—XVIII століть із приватних колекцій. Колекціонери скромно кажуть в інтерв'ю: для них дуже важливо, що їхні зібрання зможуть побачити звичайні українські поціновувачі мистецтва й просто естети. Однак, безперечно, такий захід дає можливість також професіоналам побачити й оцінити загалом картину антикварного ринку України. Також у виставці беруть участь найбільші антикварні салони країни, магазини та галереї, антикварні об'єднання й асоціації.

За художню насолоду доведеться заплатити 50 гривень. Фотографувати і заходити з великими сумками не дозволять — з метою безпеки.

Яна СТАДІЛЬНА.

0,7

wap.beeline.ua

вул. Мельникова, 84-а, т.: 8 (0692) 24-23-81

7 вересня в Україні мінлива хмарність, без опадів. Вітер переважно південно-західний, 5—10 м/с. Температура вночі 11—16°, на узбережжі морів та Закарпатті до 20°; вдень 27—32°.

КАРИКАТУРИСТ ПРОДОВЖУЄ ТЕМУ

Фото Романа БЛИЗНЮКА

Непіддатлива
Твердий характер в мене, наче криця, Хіба колись Коту піддамся... Киця.

Мал. Вадима СИМИНОГИ.

МАШИННА ЛОГІКА

Пам'ятаєте знамениту рубрику «страшне перо не в гусака»?.. Так от, інтелект комп'ютера, його перекладацькі здібності запросто можуть заткнути за пояс будь-якого писака з пером. Не вірите?! Тоді в рубриці «Машинна логіка» читайте:

Оригінал

робота з двома вихідними — моторний човен — називати інтернатом навіть язик не повертається — звільнений з-під варти — обстрел полицейского поста — Укртелеком — на дивані спав молодик — торбинка мукИ — вооруженные лица — на польовому стані — селяни намагалися відбитись — реалізація задуманого — звернення ради директорів — він уже здобував срібло на Олімпіаді в Афінах —

Переклад

работа с двумя исходными на днях проворная лодка называть интернатом даже язык не возвращается уволенный из-под стражи обстрел полицейской посадки Укртелезапятьх на диване спало новолуние котомка мучения збройні обличчя на полевом состоянии крестьяне старались отразиться реализация задумчивого обращение ради директоров он уже приобретал серебро на Олимпиаде в Афинах

Зібрала
Валентина ВОСКОЛОВИЧ.

ТЕЗИ Й АНТИТЕЗИ

☞ *Вождя без віжок і ба- того не буває.*
☞ *Будь скрізь і завжди обережний — глобалізм!..*
☞ *Давай бідним, багаті самі відберуть.*
☞ *Думаєш більше про державу, ніж про себе, — жити легше.*
☞ *Погані люди лицемі- рять, а хороші чесно бре- шуть.*
☞ *Парламентська рес- публіка — Змій Горинич із сотнями недоторканих голів.*
☞ *Закон — дишло. Буде- мо дихати.*
☞ *Заблудла овечка зав- жди знайде свого барана.*
Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.

СІМ МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Розвісьте вуха

Чого хоче народ? Зараз політтехноло- ги народові розкажуть!

Нотатки театрала

Якщо весь світ — театр, то головний режисер у ньому явно нездара!

Рятувальникам у записничок

Рятувати демократію може лише кривава диктатура.

Емоції

Стільки демократії, свободи слова та правопорядку, що зла не вистачає!

Це цікаво

Скільки їм треба дати на лапу, щоб вони посилили боротьбу з корупцією?!

Питаннячко

Якщо депутати прийматимуть за- кони, то хто ж тоді стригтиме «зе- лень»?

Олександр ПЕРЛЮК.

ДОШКА ПОШАНИ

Дбайливці за демократію

Дмитро Медведєв, Президент Росій- ської Федерації (про роботу українсько- го керівництва зі вступу України до НА- ТО):

— ...Якась кулуарна робота ведеться, документи підписуються, а український народ за це поки що не висловлювався. Де ж демократія?

Від чергового:
— *Справді! Час покласти край дикта- турі! Коли буде віддано наказ про поча- ток операції з примусу української влади до демократії?..*

Хто в хаті зайвий?

Юрій Луценко, міністр внутрішніх справ, назвав умову для збереження коа- ліції:

— Головною умовою для ефектив- ності таких переговорів має стати від- ставка Балоги... Тато й мама повинні

домовитися, а зайвого коханця з дому слід вигнати.

Від чергового:
— *Припустимо, тато вижене зали- цальника з Банкової, а як щодо маминої пасії з Білокам'яної?!*

Ніколи?

Володимир Путін, прем'єр-міністр РФ:

— Ми ніколи не політизуємо еконо- мічних відносин.

Від чергового:
— *Ви їх одразу воєнізуєте?!*

Алюр три хрести!

Сергій Бондарчук, генеральний дирек- тор державної компанії «Укрспецек- спорт»:

— У прийнятій урядом державній програмі розвитку ВПК до 2013 року передбачено щорічне фінансування в розмірі 50 млн. гривень. Це знущання з боку уряду. Цього вистачить тільки на те, щоб поміняти лампочки на підпри- ємствах. За таких умов через якийсь час у наших парадах братиме участь кіннота з луками.

Від чергового:
— *Розмірялися! Коні — надто дороге задоволення! Підуть піші лучники з лам- почками.*

Стовп сам наїхав...

Костянтин Затулін, депутат Держдуми РФ:

— У Грузії ми порушили хіба що правила дорожнього руху...

Від чергового:
— *Саме тому там, де ви порушували, доріг узагалі не залишилося, і навіть ко- раблі пішли на дно!.*

Мал. Василя ФЛЬОРКА, Миколи КАПУСТИ, Вадима СИМИНОГИ.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

Редактор номера Віталій СУДДЯ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.
► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідectво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.
Передплатна ціна на 2008 рік: для фізичних осіб — 6,00 грн. та 4,00 грн., для підприємств і організацій — 20,00 грн на місяць.
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 161000.

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13. Зам. 2234

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

